religionem ad finem talem vel talem/non eſt credendũ. nec ipe licite illam religionẽ ſic egredi potuit ſicut de facto egreſſus eſt. et vltra ꝙ nec etiam vxorẽ ꝛ bona ſucceſſionis ſuperius tacte. poteſt licite repetere ſeu retinere nomine ꝓprio. ſcriptum manu ꝓpria. ❡Ego matheus Roedor ſacre theologie profeſſor indignus/ ſuppoſita veritate caſus p̃miſſi ꝛ circũſtantiarũ eiuſdem in forma qua ponũtur. ſentio cõformiter ad deliberationẽ domini Cancellarij ſupra poſitam. In cuius rei teſtimoniũ hãc deliberationem meam propria manu ſcripſi ꝛ nomine meo ſignaui. ❡In quoru; teſtimoniũ nos Iohs/ rector vniuerſitatis prefate/preſentes litteras ſigilli Rectorie dicte vniuerſitatis appenſione/ duximus muniẽdas. Anno ꝛ die quib⁹ ſupra.

❡Finit.

a

Incipit tractatus

eiuſdem magiſtri Iohãnis de Gerſon de ꝑpantia in cibis/potu/ꝛ veſtib⁹ p̃latoꝝ.

Iam in vna priori lectione abſolui/ ſicut potui. dubitationem non mediocrẽ/ſup abſtinentia ꝑpetua a carnib⁹. an licita ſit apud ſolitarios religioſos/imitatores Iohs baptiſte in heremo. Vellẽ nũc ſub ꝯpendio maiori/ſimiliter elucidare qualis ꝑpantia in cibis ꝛ potibus/in veſtitu ꝛ ceteris. aut neceſſaria ſit aut cõgrua p̃dicatorib⁹ aut p̃latis. quoru; eſt officiũ/ inſtar Iohis/ p̃ire ante faciem dñi ꝛ parare vias ei⁹ ad dãdã ſcia; ſalutis plebi eius. ❡Ad hãc dubitatõnẽ ſub vnica ꝯcluſione rñdeo. Expediẽtius eſt ꝛ efficatius p̃dicatorẽ et p̃latũ/declinare ad auſteritatẽ vite et ꝑcitatẽ in veſtib⁹ i cibis et potib⁹ et paucitate ſeruitoꝝ et ſimilib⁹. q̃; hoibus ſecularibus talib⁹ ꝯformari. ❡Et in primis ſi attendim⁹ vitã xp̃i que nr̃a eſt inſtructio/ſi p̃terea aplõꝝ ꝛ alioꝝ ſanctorũ exempla recogitam⁹/ꝑſpicuũ eſſe debebit apud xp̃ianũ id qđ dicim⁹. Fateor inquit diſcretiſſim⁹ aug⁹ fateor de p̃cioſa veſte. erubeſco. nõ enĩ decet hãc ꝓfeſſionẽ nõ hãc monitionẽ. nõ decet hec mẽbra. nõ decet hos canos. ❡Et arguo ſic inquiſitiue. Pompã in veſtib⁹/in ferculis/in ſeruitoribus/aut querũt eccleſiaſtici ad placendu; deo. vel vt ꝓficiant ꝓximo. vel ad eccleſie honeſtatẽ ꝛ auctoritatẽ. Quidã enĩ ad aliquã harũ rationũ confugiũt.

Non primũ vt placeãt deo. qm̃ verũ eſt illud hiero. nõ tenera veſtis/ ſed mũdicia mẽtis/ ornatum facit clericoꝝ. Conſtat inſuꝑ plus placere deo oꝑa pietatis in quib⁹ pñt expẽdi ea q̃ talis põpa req̃rit. Si q̃ris igitᷣ pl⁹ deo placere oꝑa deo magis placentia facito. alioquin apud te mentitᷣ iniquitas ſibi. ꝙ iam non ſoli deo magis ꝑ talia placere ꝯtendis. ſed vel tibi vel mundo.

Si querũt eccleſiaſtici ꝑ talia ꝓficere ꝓximis ꝛ ſubditis/ videãt obſecro ne turpiter fallantur. ꝛ tota (vt aiũt) via errẽt. Plus enĩ ſcãdaliſat pompa clericoꝝ ipos laicos. tã principes q̃; alios q̃; edificet. Plus ad indignationẽ ꝛ murmur ꝛ inuidiã eos cõcitat q̃; ad amorem ꝛ plus augent in eis auariciã ꝛ ſuꝑbiam q̃; extinguãt. Debet aũt eẽ officiũ clericoru;/ monere ſubditos verbis ꝛ exẽplis ad virtutũ exercitia humilitatẽ frugalitatẽ ꝛ ſobrietatẽ. Porro nõ habet opus iſta ꝑs allegationib⁹ ſcripturarũ vt doceam⁹ põpa; eſſe in ſcandalũ laicoꝝ. Interrogetᷣ expiẽtia ꝛ magna voce clamabit. Ita ẽ. nihil verius eſt. Nam vñ fuit tãta principũ ꝛ ſecularium deuotio apud antiquos eccleſiaſticos pauꝑes ꝛ pãnoſos. Unde tantus honor. tanta reuerentia. tantus cultus. vtiq; quia pompas tales nihilipendebant. Idcirco tanq̃; apud bonos ꝛ fideles diſpenſatores/copioſiſſime eis miniſtrabantᷣ diuitie. qui poſtq̃; inſoleſcere ꝛ eis abuti ceperunt/in contrariũ verſa eſt prior largitõ dico in direptionẽ ꝛ contemptũ. Audiui his auribus vnũ ex principib⁹ noſtri temporis precellente;/ coram quo dum fieret ſermo de refrenatione ꝛ moderatione põparum ſtatuũ in regno francie nimis exuberantium ꝛ aliarum expenſaru; propter quas niſi prouiſum fuerit/fraudes rapine et iniuſticie ꝛ odia ꝛ ſeditiones ſaltem occulte fiunt propter que omnia teſte ſapiente regnũ de gente in gentẽ tranſfertur. Reſpondit indignabũdus princeps ille. incipiant eccleſiaſtici apud quos tota pompa eſt. tota ſuꝑbia ꝛ in veſtibus ꝛ in prandijs et in omnibus. ꝛ de ſingularibus facta eſt tunc narratio. vbi que ad honorem ſuum eccleſiaſtici videntᷣ agere/illa in magnã eorum ꝛ ſue eccleſie cõtumeliã ꝛ probru; cõmemorata ſunt. prandia loquor et cetera

B prodigalitatis facinora. ¶ Si vero dicāt
eccleſiaſtici/ ꝙ talia nō agant ad ſuꝑbiam
ſuā vel excellētiā. ſed vt ꝯformen̄ illis apȯ
quos viuūt. ⁊ vt erubeſcentia videtur niſi
honorabiliter ſint inter proximos ⁊ alios
imo ꝙ amplius eſt/ vt ſcādaliſent eos. tanq̄
ipſi ſint auari vel hypocrite ficti. niſi ſm
tpa tpaliter ſe habeant. ⁊ moribꝫ alioꝝ cō/
formes ſint. Videant obſecro ſic dicentes
Primū ne cōtrarien̄ huic p̄cepto. Nolite
cōformari huic ſeculo. Ne p̄terea ip̄i quo/
rum intereſt errores alioꝝ corrigere in ſi/
miles aut peiores ruant. dum eos nō emē
dare ſed imitari volunt. Ita ne videlicet
ſi omnes ſuꝑbi facti ſunt auari diſſoluti ꝓ
digi ⁊ reprobi/ ip̄i eccleſiaſtici ne diſſimili
tudine ſua eos offendant paria vicia ſecta
buntur. Abſit. imitanda potius eſt humi
litas xp̄i non exhorrenda nec erubeſcen/
da vilitas que ꝓpter eum in ſuſp̄ius deie/
ctionem ſuſtinet. ¶ Ceterū cū addunt ſi/
bi p̄cauere ne de auaricia ⁊ ipocriſi noten/
tur ſi fuerint ī talibꝫ pompis partiores ce/
teris. Eſſet hec euaſio colorata/ ſi nō eſſet
modus rōnabilis ⁊ pius ⁊ iuſtior/ ꝑ quē
hanc ab hominum cordibꝫ eſtimationem
abolerent. Fateor enī ⁊ ſic eſt/ oportere vi/
ros eccleſiaſticos tollere quātum ꝯmode
pōt/ omnem ab eis auaricie ⁊ ipocriſis ſu
ſpitionē ſi ꝓdeſſe ſubditis voluerint. Ve/
rum quippe eſt illud auguſtini ꝙ bonam
ꝯſcientiā deo. proximis vero famā bonā de/
bent/ ⁊ in hoc cōdolēdus eſt qui famā ſuā
negligit. Qꝺ ſi quis ex p̄latis ſibi parce vi
uat/ pompas oēs abijciens vel abhorrēs.
theſauriſet nihilominꝰ ⁊ extorqueat vnde
cunq̄ pecunias. reddit ſe non negabo ꝯtē
nendū longe amplius/ q̄ ſi non dicā libe/
raliter ſed prodige ⁊ pōpatice virtute pol/
leat. niſi ꝙ tꝑantiā iſtam exteriorē modera
tiorem oſtendit iudicabit̄ rōnabiliter fer/
mentatus fermento phariſeoꝝ qꝺ eſt ipo
criſis. Dicet̄ nempe iſtam pompā extrin/
ſecus negligere/ nō ad humilitatē ſed tena
citatem. nō ad virtutē ſed ad celandū qua
licūq̄ modo vite ſue turpitudinē. vel deni
q̄ ſic vt lucroſius atq̄ liberiꝰ ſubditos ſe/
ducat. ſeductoſq̄ licentius ſpoliet laceret
et perdat. ¶ Quid igitur acturus eſt pre/
latus ne ſubditoꝝ morſibus pateat tanq̄
auarus ſeu tenax ſordidus aut fictus/ ſi n̄
laute vel vſitata alioꝝ prodigalitate vixe/
rit. ſi non eccleſiaſtica bona in vſus ꝓba/
nos diſſipauerit in veſtibꝫ et prandijs. in
familiaribꝫ ocioſis ⁊ diſcolis. quid inquā
acturus eſt. Rn̄deo ſub vna veritate ſatis
notanda. Vir eccleſiaſticus p̄ſertim cura/
tus vel p̄latus/ non ſolū poteſt licite dare ī
publico elīas ſuas ⁊ ante ſe tuba canere ħ
eſt ſe manifeſtare cuꝫ facit elīam. Sed eti/
am ad hoc agendū obligatur pro loco ⁊ tē
pore/ tanq̄ in exemplū poſitus aliorum ⁊
velut lucerna ardens ſuper candelabrum
vt omnibus luceat qui ſunt in domo eccle
ſie ſue. Si autē egerit hoc/ tollet omnem
ſuſpitōnē tenacis auaricie quādo mōſtra
bit operibꝫ/ ꝙ ſibi parcus eſt/ vt alijs fru/
ctuoſius largiatur. ⁊ bona eccleſie recipit
non vt rapax conſumptor ſed vt pius di/
ſtributor. Cognoui vnum qui plerūq̄ di
ſtribuebat aliqua in publico ſub hac intē
tione/ qui nō dediſſet in occulto. nec erra/
re putandus eſt. Sed errant plane qui p̄/
latos quoſdā laudare ſe credunt/ cuꝫ dicūt
eos nihil dare in oculis hominū ad euita
tioneꝫ vane laudis. Nam ad dandū publi
ce p̄ceptum habent quod alijs eſt conſiliū
¶ Dicet ſtatim aliquis ſn̄iam hanc cōtra C
dicere verbis xp̄i quibꝫ nos inſtruit dicēs
Cum facis elīas/ neſciat dextera tua quid
faciat ſiniſtra tua. ⁊ iteꝝ. Noli tuba canere
ſed da in abſcondito ⁊ pater tuus q̇ videt
in abſcondito reddet tibi. Ita eſt. ſic iubet
xp̄s. iubet nihilominꝰ vt luceant opera no
ſtra bona. vt glorificent patrē noſtrū qui ī
celis eſt. Et fortaſſis inuiceꝫ aduerſari pu
tarentur hec duo mandata/ ſi non ex locu/
tionis circūſtantia pateret ꝯcordia. Vult
quippe xp̄s vt oꝑa noſtra fiant ⁊ in abſcō
dito quo ad intentionē non captande lau
dis proprie. ⁊ in publico ꝓpter augmenta/
tionem in proximis diuine glorie. ſicut di
cit gregꝰ. ꝙ ſic opus fiat in publico qt̄ꝰ
intentio manet in occulto. ¶ Scio et be/
ne ſcio/ ꝙ iſtud plurimū habet difficulta/
tis apud nō exercitatos in virtutibꝫ. ⁊ qui
nondum didicerunt humiliter ſaꝑe/ ⁊ hu/
mane gloriuncule fauores deſpicere. pro/
pterea apud eos qui non habent ex officō
prodeſſe ceteris/ plerūq̄ tutius eſt atq̄ cō/
ſultius occultare bona ſua ab oculis ho/
minum. qt̄ꝰ eandem tegere poſſint ⁊ con
ſeruare a ſurreptione et flatu inanis glo/
rie apud deum. incredibili ſiquidem faci/
litate exufflat ventus ſuperbie/ elīe fructū
a manu dantis eam in conſpectu aliorum

niſi fuerit manus hec p humilitate prius
ſolide clauſa contra illeс ſuperbie ventu
¶ Propterea videte queſo in quantis ſe
perplexitatibus involuunt. et quo ponunt in rete
pedes ſuos prelati principue quam aliorum geren-
dorum ſuſcipiunt prius ſolidati ſint in vir-
tutibus. et maxime in humilitate / quoniam obli-
gat eos ſuſceptum officium / ventilare et ex-
ponere opera ſua bona ad auram publicam.
ſicut elemoſinas. predicationes. et cetera pie-
tatis officia. Sunt enim in loco conſtituti
non acquirende perfectionis. ſed exercende.
Ideo iuſſione apoſtolica prohibetur neophitus
ordinari / ne in ſuperbiam elatus. etc. Cum
illes prelati inexercitati / ſi agere iſta
temptauerit. uix aut nunquam euadunt
precipitium. foueam. ſ. elationis et tumeſcentis
ſuperbie. Difficile quidem est illud bene agere
quod non ante didiceris. Et ſi hoc in omni
arte verum est / maxime tamen in arte artium.
que est bene viuendi. et regimine animarum.
Ad hoc propoſitum exponit. Gregorius. de qui-
busdam prelatis illud de Job preallegatum.
poſuit in rete pedes ſuos et in macults
ſuis ambulat. Ex predictis concludamus.
non oportere viros eccleſiaſticos conſumere
bona eccleſie in pompaticis uſibus / ad
euitandam notam auaricie. Sunt quippe-
modi alij per quos melior et ſanctior fa-
ma queri poteſt. ¶ Porro ſi vir ecclesi
eccleſiaſticus in religiosis bene vixerit. pudice.
iuſte. et pie: nullo modo generabitur ſuſpi-
cionem / de ſiliacione ſerenitatis: ſibi pre viuen-
do. augebitur potius fama ſua. et erit
odor bonus bonis. ¶ Ceterum apud quoſ-
dam malignancium et omnium quantumque ſcite
ficta calumniancium. linguis quoque maledicis
ſuper loquencium iniqua / nullus proficere poteſt.
quin gloriam ſequatur inuidia. et inuidiam
mala detractio. Sed talium contempnendus
ipſe contemptus nec ex timeſcendum ſcanda-
lum. quoniam ceci ſunt et duces cecorum. verba
xpi ſunt ad apoſtolos

D

Extractemus tria rone. quam
aliqui pompas ſuas excuſare
volentes / confingunt. Aliquis inquit
talia. non quod in corde meo ſit ſu-
perbia. non ad extollenciam oculorum. ſed utimur
hijs tamquam non vtentes. ut cetera pro hoc tamen

ſeruitoribus ſuis honoretur et honorata magis et
magis reuereatur. et ſit eius efficatior auctoritas.
¶ Verum attendant ſic dicentes. pro eo quod honor dari
debet in teſtimonium virtutum. non propter exteriores di-
uicias ut ornatum. Induunt ergo tam erroris ad
populum. quam propter pompas mouent eos ad honorandam
cetiam cum ſeruitoribus ſuis. quoniam propter virtutem et bo-
norum fructum adeptionem potius debet venerari.
Alioquin xpus et eiuſdem apoſtoli non ſufficienter ornaſſent
ceciam et honoraſſet. quoniam talia in ſe contempſerit et alijs
ſpernenda ſuaſerit. Unde et iacobus inculpat eos.
qui honorando diuites in aureo anulo. et veſte ful-
gida ſpretis pauperibus perſonas accipiunt. Et Bern.
ad Eugenium. libro de conſideratione; Cum paſtor precedis
deauratus tam multa circumdatus varietate; oues quid
capiunt. Si auderem dicere demonum magis quam
hominum paſcua hec. Sic faciebat Petrus. ſic Paulus
ſuadebat. Iſte Petrus neſcitur aliquando proceſſiſſe uel
gemmis ornatus uel ſericis. nec tectus auro. uel
vectus equo albo. nec ſtipatus milite. nec cum ſeptus
miniſtris. abſque hoc tamen credidit ſatis poſſe im-
plere ſalutare mandatum: paſce oues meas ¶ Rur-
ſus ſi viri eccleſiaſtici ſibi vendicant per ſolo honore
eccleſiaſtici ſtatus. quam racione diminuitur ipſi tam mag-
nam partem ſacerdotum curatorum in ſtatu tam inculto
quam infimo et plebeio. immo quam temeritate ipſos
ſpoliant et denudant. ¶ Amplius dictum est quod apud
ſeculares principes et alios plus irridetur iſta pompa /
quam in honore vero teneatur. immo et pauperes minus
audent ad illes accedere. pro petendo conſilio. aut conſo-
lacione facienda. et ſic de ſimilibus. qui et videntes eos
in ocio ſplendide conuerſari / ſeipſos autem egenos
et pannoſos laboribus jugibus atteri: murmurant
inuident et detrahunt. quos ſi uideret in humilitate ſe
gerentes. amarent. et eorum aſpectui / animequiores
fierent tolerare paupertatem ſortis ſue. ¶ Propterea
ſuſtentacio pomparum fieri nequit abſque multis
expenſis. que trahit ſepe ad queſtus mercenarios.
et rapinas iniuſtas. ad fraudes et curas graues.
ad querelas inſuper mordaciſſimas ſubditorum propter
infamem vitam ſeruitorum turpiſſimorum. quos ocium
multa mala docuit. et nefanda ſcelera perpetrare
compellit. Sciat vero quod in dominos redundant exceſſus
et improbitates ſeruitorum. ¶ Ceterum ſicut qui tangit
picem inquinabitur ab ea. ſapientis immo experiencie
teſtimonio. et qui fouet in ſinu ſuo ignem et colubrum /
ardet et mordetur. ſic difficile est apud multos pene
impoſſibile. ut inter ſuperbos illes cultus et honores fo-
rinſecos conuerſentur. et non inde ſuperbiant. Nam
qui communicauerit ſuperbo. induet ſuperbiam.
¶ Sed eſto quod ipſi ſint tanta ſtabilitate humili-
tatis radice / quales perfecto nondum ſunt: cur de ipſa
humilitate que erubeſcunt in publico: cur ſuperbiam
oſtendunt in opere. quam non habent in corde: cur ſuis ex-
emplis irritant et ſcandaliſant corda principum
et ſecularium ad permutandum illes pompas et prodi-
galitates quas ab eis totis viribus effugare de-
beret ¶ Nullum rursus regnum est tam opulentum
quod non per luxuriam prodigalitatem et nutricem eius ra-
pacem auariciam / celeri labefaccione diſſoluatur.
quemadmodum tradunt Valerius et Tullius. et
ſi ſileret. tamen maximorum regnorum perdicio in exemplum
huius est veritatis ¶ Abyſſus itaque expenſarum /
abyſſum inuocat diuiciarum. quo fit. ut eueniat illud
puerum decantatum. qui ſua conſumit / cum deeſt aliena
ſequuntur. hinc fraudes. hinc doli. hinc iniuſticie
varie. propter quod de gente in gentem transfertur. aut ſa-

piens ¶ Quanta demum tempus mala proveniat ex comessationibus ecclesiasticorum crebris atque sumptuosis quis enarret: unum prandium pro splendido ad gravedinem et nauseam tres vel quatuor ventres saepe tenui pauperis victus sufficeret. celerius tamen consumimus et perdimus unum ferculum in tali crapula quam damus unum denarium pro elemosinis. Ibi detractiones ibi ebrietates. ibi turpis dampnosissima perditio. ibi contra bonorum vitam et omnem honestatem immo saepe contra catholicam veritatem sed iocundi typo infames sententiae frequentantur. ¶ Turpiter ista fierent apud seculares. turpius apud ecclesiasticos omnes. sed turpissime apud prelatos et theologos. Nonnunquam inveniuntur adeo. ut iam de se: publica quadam apud vulgus generaverit sue ebrietatis vel crapule. Nam et sibi aliquid et vina prestantia taliter ab inventoribus quam cultoribus denominantur. sicut dicitur. Torte iacobitarum et vinum theologorum etc. Adde quod plerumque invitantes alios ad convivia gravibus expensis et sollicitudinibus invitati vero magnis dispendiis et fatigiis fatigantur. Ita refert Seneca dicens. serenum de tranquillitate cum diceret non

E ad cenam se iturum ad eum qui pro hoc sibi nichil debiturus esset. ¶ Postremo quod sunt viri ecclesiastici non quidam elemosynarii bonorum ecclesiasticorum et ipsorum non quidem domini sed dispensatores. In quibus hoc solum pro se et suis habent quo contentari eos mandat apostolus. alimenta scilicet et quibus tegantur. Diffinit vero Bernardus quod quicquid ultra retinetur rapina est. immo sacrilegium. Dura vero sententia contra ecclesiasticos et eos qui thesaurizant. et qui in luxuriis variis et impudiciciis convertant non dantes pauperibus. ¶ Quo circa incidit non mediocris questio. si ecclesiasticus dispensans immo dissipans in usus prodigos et multos bona ecclesie sue teneatur ad restitutionem. presertim cum dictum sit auctoritate Bernardi Ieronimus consentit quod quicquid ecclesiastici vel parum vestitu et victu retinet. sacrilegium est. Si sacrilegium est utique iudicatur peius furto. furtum vero restituendum. nullus est qui ambigat. ¶ Sitem questionem formant alii de ecclesiasticis non deservientibus suis beneficiis in horarum persolutione et aliorum obsequiorum impletione. propter quod datum est beneficium. Nonne ea inquiunt restituere debet quod sic perceperit. Et forte ad primum non potest dari simplex et absoluta responsio. Sunt itaque aliqua bona commissa fidelitati ecclesiasticorum. ordinata tamen et limitata vel a iure vel a fundatoribus ad certos usus pios ut quod episcopus unum det hospitali tres redditus vel numerum aliquem egenorum sustentet: quo casu non est dubium quin omissis culpabiliter istorum ad restitutionem obligetur quo ad deum et saepe quo ad forum extrinsecum. Et in hoc est sicut de elemosynario. qui vel stipendia recipit certum libras pro distribuendo pauperibus. si prodige aliter exponat peccat et restituere tenetur. Si autem bona talia sint data generaliter et indistincte alicui ecclesiastico: tam pro sustentatione sua quam pro exercitio pietatis. tunc potest huiusmodi ecclesiasticus mediocriter uti illis bonis. scilicet decentiam sui status etiam ubi nichil residui superesset. Qualiter vero estimabitur huiusmodi decentia status non potest sub universali regula diffiniri. sed estimabitur in certa latitudine. prout sapiens iudicabit. Et quoniam nimis afficimur ad nosipsos et ad extollentiam ordinis nostri: tutius est atque salubrius cuilibet ecclesiastico declinare ad frugalitatem et parcitatem status sui. ut aliquid relinquatur pauperibus. Tutius insuper est pauca sibi querere que videlicet satis sibi esse debeant: quam in multis beneficiorum administrationibus velle abundare quoniam procul dubio apud bene estimantes illa non sunt nisi onera et vere pericula. ubi locum habet illa regula. Cui plus committitur. ab eodem plus exigitur. Unde si quis habeat beneficium quo rationabiliter debeat contentari secundum utilitatem quam offert et offerre potest ecclesie. et vero hoc beneficium aliud assumit ipse cum hoc peccat. quod pro ambitione accumulat sicut novum onus ministrationis. que nunquam aut vix fit sine periculo infidelitatis alicuius. Nam nunc queritur nunc dispensatores ut fidelis quis inveniatur. Quod si prodige dispergat bona huiusmodi in alios usus aut avare retineat: ipse vel scandalum quod aliis dat, profecto peccat graviter. et non minus saepe quam sacrilegus. Sed quod ad restitutionem teneatur non audeo diffinire. et hoc propter illam obligationem vagam et incertam tam in bonis quam in personis. ¶ Similiter non estimo certum esse quo ad secundam questionem. quod ecclesiastici non facientes servitium propter quod datur beneficium

et ſi grauiꝰ peccet / ad ꝯſtitucõez ſit aſtric-
ti · Sicio tñ ꝙ tuans eſſet apđ ꝯ̃s : ut de
cetero vl' renũciaret plalitati bñficioꝝ ſuoꝝ :
vl' parcius viueret ſolito · q̃tinꝰ ĩ aliq̃ pri-
ores infidelis diſpẽſacõis offenſas / delere
valeret · Ita locũ hĩc hꝫ illud Aug' · ꝯſiliũ
Tene certũ dimitte incertũ · ¶ Ita demũꝗ
ꝯ̃cludãꝰ · tum ex p̃oribꝰ cauſis · tũ noĩatim
ex hac radice / illã quã abinicio poſuimꝰ
ꝯ̃cluſiõez · expediencius · ſ · eſſe prelatum
declinac̃ ad p̃itatẽ ⁊ auſteritatẽ vite · in
cibis ⁊ in potibꝫ zc̃ · ⁊ nõ erubeſcẽ paup-
tatẽ xp̃i · q̃ꝫ laxare in hijs frena · ⁊ hoĩbꝰ
ſclaribꝰ ꝯ̃formaĩ · Tantũmodo bñ viuat · In
alijs affirmo ꝙ paupꝫtas ⁊ vilitas / cũ magis
exornabit ⁊ honorabit / q̃ꝫ alios ſua p̃digali-
tas atqꝫ ſupbia ¶ Finit

Incipit ſermo eiuſdem de vita clericoꝝ habitꝰ tp̃e q̃dragesimali ad

Penitemini ⁊ credite ¶ clerum
euãgelio · Mar j · Euangeliũ
hodiernũ cui credi oportet / ſꝫ ei-
fine ꝯ̃cluſit xp̃s ut dicẽt · Qui
ſe humiliabit exaltabit' · Qd aũt
aliud ẽ p̃nia q̃ꝫ hũilitas vera ſꝫ deo · pla-
catione ciꝰ poſtulãs cũ venia delictoꝝ · Pe-
nitemĩ ergo · hoc ẽ hũiliamĩ ſꝫ deo offenſo ·
⁊ ab eodẽ placato exaltabimĩ · Ita enĩ cre-
dere euãgelio equũ ẽ · qm̃ q̃ ſe hũiliat exal-
tabit' · Qui ſe hũiliat ĩ curia p̃nie · exaltab'
cũ curia mĩe · qm̃ ſupexaltat mĩa iudiciũ ·
Dampnati quidẽ ſumꝰ nos pc̃ores cora iuſti-
cia · ad mĩaꝫ appellac̃ cas habẽꝰ · quamdiu
viuiꝰ · tam diu enĩ ſedem tenet eadẽ mĩa ·
Quod ſi adũſarius ⁊ accuſator nr̃ dyabolꝰ
quomodolibet obmiti voluerit · habẽꝰ te patro-
nam clementiſſimã · te aduocatã ſapientiſſimã ·
te auxiliatricẽ potẽtiſſimã vgĩnẽ matrem · que
ab oĩ eccl'ia r̃gina mĩe ⁊ aduocata nr̃a ꝯ̃cla-
maris · Si igit' r̃gina mĩe es · ſic es · tuũ eſt
cauſã mĩe tueri · ⁊ curie ſue iura illibata
ſeruac̃ · Eſt aũt ius curie [illegible] huiꝰ · ut q̃ venit
ad eã nõ eyciat' foras · ſed ab accuſatõe ſua
~~ſua~~ ſubleuet' abſolueturqꝫ · ¶ Ecce prẽs ⁊
frẽs quãta nob' fiducia ẽ de ſalute ⁊ exalta-
tõe nr̃a · ſi p p̃nie appellatõnẽ ad mĩe forũ /
cauſã nr̃e prauitat' iam a iuſticie rite dam-
natã deduciꝰ · Deducimꝰ aũt ſi noſmetipõs
accuſamꝰ · iudicamꝰ ⁊ dampnamꝰ · Si noſmet-
ipſos iudicaremꝰ inquit ap̃ls nõ uticꝫ iudica-
remur · Si iudicaremꝰ penitendo / nõ iudicare-
mur penã paciendo · Nolumꝰ certe dampnaĩ ·
cũ eueniũ poſt pc̃tã patet effugiũ · Cõfugiãꝰ
ad curiã mĩe / ad illã p̃nia nos deducet · ubi
p aduocata ⁊ patrona ſororem nr̃aꝫ habeꝰ
⁊ matrẽ iudicis noſtri / q̃ ſpernẽ nos non
poteſt · qm̃ ipẽ caro nr̃a ⁊ fr̃ nr̃ ẽ · Hanc
matrẽ adeamus p impetratõe mĩe · Et ut
de p̃nie hũilitate p nr̃a exaltatõe · vinati
fructuoſoqꝫ ſermõe loq̃mur · ſupplicemꝰ et
dicamꝰ illud angelicũ · Aue grã plena dn̄s
tecũ · ¶ Penitemĩ ⁊ credite euãgelio · No-
minatim huic euãgelio · Qui ſe hũiliat
exaltabit' · Qui ſe hũiliat p penitẽciã · exal-
tabit' p grãꝫ ⁊ gl'aꝫ · ¶ Viri prẽs ⁊ frẽs ·
Et ſi ſolum dn̄i nr̃i ihu xp̃i impiũ / ſubditis
ſuis oĩbꝰ (⁊ quidẽ oĩa ſibi ſubiecta ſunt ·
iure creatõis · repatõis · ⁊ ꝯ̃ſeruatõis) ſatis
eſſe debeat ad obediendũ ſibi / ut agãt dignos ·
p̃nie fructus · penitemĩ ait : nichilominus
appropriate ad p̃ſonas nr̃as que eccleſiaſti-
ce dicimur · et quas ſermõis nr̃i tenuitas
ꝯ̃monẽ nũc accepit aſſumi poſſe video p-
ſuaſionẽ nr̃aꝫ ad penitendũ ex tribus / more
oratorio · A ſtatu p̃ſone · a loco · a tempore ·
Ita enĩ agẽ · Cicero · ita Ariſtote · ⁊ oratoẽs
ceteri docuerũt · Scđm que tria / tripticam
ſup penitendi neceſſitate / oratõez ꝯ̃texemꝰ
¶ Prima quidẽ argumẽtatõ · a ſtatu p̃ſoẽ
ſumet' · Tales nos eſſe ꝯ̃ſidẽo viri prẽs ⁊
fratres · tales ⁊ in tali nos eſſe gradu ſtatuqꝫ
ꝯ̃ſpicio / quos oportet p̃niaꝫ agere · ñ p pc̃tis
nr̃is tãtũmodo · ſed p delictis alienis · Alioꝝ
quippe pc̃tã ꝯ̃medimꝰ · alioꝝ quippe culpas
bibimꝰ · alioꝝ defectus calciamꝰ ⁊ veſtimꝰ ·
Pc̃ta p̃p̃li mei ꝯ̃mederũt · ¶ Nõ ſit cuiqꝫ
ãmiratõi qđ dicimꝰ qm̃ ita ſit dũ elemo-
ſinis alioꝝ talia nobis ꝯ̃paramꝰ · cibos ·
potus · alimenta · Que nimiꝝ elemoſiẽ
ideo date ſũt · ut p̃niaꝫ p ꝯ̃ferentibꝰ · et
ſatiſfactionẽ deo faciamꝰ · Status ergo
nr̃ ſtatus penitenciũ eſt · eoꝝ · ſ · qui vltro
ſemetipſos ad p̃niaꝫ obligauerũt · Qđ ſi q̃s
inter nos aliter ſentit / ille p̃culdubio p̃p̃rij
ſtatꝰ ⁊ gradus ignarus eſt · ꝙ ipm̃ tãto
magis penitẽ ꝯ̃ueñt quãto minꝰ penitet ·
et quãto mag' eſſe ſibi penitẽdũ diſſimu-
lat vl' ignorat · ¶ Hanc tñ veritatem
plane duriſſimã · ſed tñ p̃dicandã ⁊ cogno-